

ERECODE PvdA

PvdA
Amsterdam, 23 november 2009

Ten geleide

Voor de Partij van de Arbeid geldt wet en regel én onze eigen moraal van soberheid en dienstbaarheid. In ons dagelijks politiek handelen laten wij ons daar door leiden. Dat geldt voor alle actieve politici, zowel lokaal, provinciaal als nationaal, en ook voor oud- politici van PvdA-huize.

Wet en regel zijn doorgaans ondubbelzinnig, de moraal verdient meer toelichting. Onze moraal is gedefinieerd door onze beginselen, onze idealen. Die idealen: vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit bepalen onze visie en onze standpunten én de manier waarop we in het politieke leven staan.

Elke politicus toetst het eigen handelen aan onze moraal, dat is een individuele verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om ook publiekelijk en transparant aan te geven hoe we onze moraal opvatten en op welke manier we ons handelen daar aan toetsen. Daarom deze Erecode – als aanvulling op algemene codes voor politici en als leidraad voor onze politici en oud-politici.

Met onze Erecode zetten we het gesprek voort over integriteit en moraal in het politieke domein. De code is levend, stimuleert de discussie en biedt houvast.

We vragen aan al onze politici (of ze nu voltijds politiek actief zijn of in een deel van hun tijd politiek actief zijn) om bij de aanvaarding van hun functie de Erecode te ondertekenen – deze code vervangt de nu geldende Gedragscode.

Het Partijbestuur ziet toe op naleving van de Erecode. Een Commissie Integriteit dient als meldpunt voor mogelijke schendingen van de Erecode. Het Partijbestuur stelt deze Commissie Integriteit in.

De Erecode is vastgesteld door het Partijbestuur op 23 november 2009.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Lilianne Ploumen', written over a horizontal line.

Lilianne Ploumen
Voorzitter

Inhoud

Hoofdstuk 1. Inleiding	4
Hoofdstuk 2. Kernwaarden	5
Hoofdstuk 3. PvdA-politici en -bestuurders onderschrijven de volgende punten:	6

1. Inleiding

Vrijheid, democratie, rechtvaardigheid, duurzaamheid en solidariteit. Dat zijn de idealen van de sociaal-democratie verwoord in ons Beginselmanifest. Idealen zijn er om waar te maken en na te leven. Deze Erecode geeft een praktische invulling aan onze idealen. Zij geeft voor PvdA-ers aan hoe te handelen in politieke en bestuurlijke functies. Met onze Erecode stimuleren we ook het debat over integer gedrag in politieke en bestuurlijke functies en versterken we ons bewustzijn van integriteit.

Mensen die voor of namens de Partij van de Arbeid een politieke of bestuurlijke functie bekleden leven in hun persoonlijk, politiek en bestuurlijk optreden onze beginselen zichtbaar na. Zij zijn zich er van bewust dat hun gedrag direct afstraalt op de partij. Hetzelfde geldt voor partijgenoten die ná een politieke loopbaan de overstap maken naar een bestuursfunctie in de (semi-)publieke sector en hun werkzame leven voortzetten bij maatschappelijke organisaties. Als regel worden zij in die functies niet benoemd als PvdA-er maar vanwege hun bestuurlijke kwaliteiten. Hun individuele verdienste straalt positief af op de reputatie van de partij. Tegelijkertijd moeten deze partijgenoten zich realiseren dat ze een zichtbare publieke functie vervullen en ze nog altijd gekend zijn als PvdA-er.

Steeds meer politieke en bestuurlijke organen hebben gedrags- en beloningscodes, ook in de collectieve sector worden deze steeds gebruikelijker. PvdA-politici en -bestuurders streven actief naar de totstandkoming van dergelijke codes en leven ze strikt na.

2. Kernwaarden

De kernwaarden die ons politiek en persoonlijk handelen richting geven komen voort uit ons Beginselmanifest.

Betrokkenheid

De PvdA strijdt voor emancipatie en komt op voor de zwakkeren in de samenleving. Dat vraagt onze zichtbare betrokkenheid bij het lot van de ‘mensen achter de dossiers’.

Geloofwaardigheid

Politiek is alleen effectief als zij geloofwaardig, betrouwbaar en authentiek is. PvdA-politici vragen zichzelf en elkaar elke dag opnieuw of onze kernwaarden duidelijk genoeg zijn in ons handelen.

Onafhankelijkheid

We vinden dat macht om tegenmacht vraagt. Wij staan open voor initiatieven vanuit de samenleving, voor opvattingen van anderen en voor tegengeluiden maar maken natuurlijk zelfstandig en onafhankelijk afwegingen.

Openheid en verantwoording

Politiek en bestuurlijk handelen raakt het maatschappelijk belang en moet open, transparant en controleerbaar te zijn. Tot de politieke en bestuurlijke verantwoordelijkheid behoort ook het periodiek verantwoording afleggen in de breedste zin van het woord.

Respect

In ons Beginselmanifest spreken we over onze vrijzinnige moraal: tegen de achtergrond van voor iedereen geldende grondrechten is er ruimte voor verschillende levensbeschouwingen, levensstijlen en culturen.

Sober en dienstbaar

Politici zijn dienend aan de mensen die hen verkozen hebben tot hun vertegenwoordiger. In de manier waarop we politiek bedrijven stellen we het belang van kiezers en van de partij vanzelfsprekend boven ons eigen belang. We gaan verantwoord om met de aan ons toevertrouwde publieke middelen. En natuurlijk willen wij niet het onderste uit de kan als het gaat om persoonlijke geldelijke beloningen of andere tegemoetkomingen.

3. PvdA-politici en -bestuurders onderschrijven de volgende punten:

1. We stellen moraal boven regel. We houden ons altijd aan geldende gedragsregels en salariscodes. Maar minstens zo belangrijk is dat we ons zelf steeds afvragen of deze regels voldoen aan onze moraal van 'soberheid en dienstbaarheid'.
2. We zijn ons er in de (semi-)publieke sector van bewust dat onze verdiensten voortvloeien uit de uitoefening van een publieke taak met publieke middelen. Dit vraagt om soberheid. Redelijke beloningsniveaus worden niet enkel bepaald door referentie aan soortgelijke functies in het bedrijfsleven. PvdA-ers werkzaam in bestuurlijke functies in de (semi-)publieke sector en bij staatsdeelnemingen verdienen daarom als regel niet meer dan het zgn. norminkomen van de Minister-President - in 2009 181.000 euro - , tenzij daarop in een goedgekeurde salariscode uitzondering gemaakt is.
3. We staan open voor wat er in de samenleving leeft, maar zijn boven alles onafhankelijk. We mijden situaties waarin (ook indirect) sprake kan zijn van gunsten of wederdiensten en vermijden de schijn van belangenbeïnvloeding of –verstrengeling. Nevenfuncties naast de politieke of bestuurlijke hoofdfunctie zijn een goede manier om voeling te hebben met wat er in de samenleving leeft. In alle gevallen moet deze meerwaarde afgewogen worden tegen het beslag dat de nevenfunctie legt op de beschikbaarheid voor de hoofdfunctie. Ook zijn er grenzen aan het stapelen van nevenfuncties.
4. We melden alle nevenfuncties en inkomsten uit nevenfuncties bij de relevante politieke leiding. We maken deze informatie desgevraagd openbaar.
5. We zijn sober met onkostenvergoedingen en declaraties. Vrijwel alle politieke en publiek-bestuurlijke functies kennen een forfaitaire onkostenvergoeding en dus zijn we terughoudend met additionele declaraties.
6. We zijn terughoudend in gebruikmaking van wachtgeld- en sociale zekerheidsregelingen voor politici en bestuurders. Voor ons geldt de sollicitatieplicht vanaf heden, daarmee vooruitlopend op de nieuwe regelingen.
7. We zijn terughoudend met het aannemen van cadeaus en uitnodigingen voor festiviteiten en reizen. Alle geaccepteerde giften worden openbaar gemaakt. Giften met een waarde boven € 50 worden in principe niet aangenomen om de schijn van wederdiensten te vermijden. Wat reizen betreft betalen we in principe zelf onze buitenlandse reizen. Indien er goede redenen zijn om daarop een uitzondering te maken wordt daarvan vooraf gemotiveerd melding gemaakt bij de relevante politieke leiding. Deze motivering is niet nodig als het gaat om een officiële dienstreis.
8. We hebben geen aandelen of belangen in bedrijven die onze portefeuille raken of we hebben het beheer daarvan op grote afstand geplaatst.
9. We melden voordat we een politieke functie aanvaarden bij de relevante politieke leiding of er zaken in het verleden zijn voorgevallen die ons politiek functioneren kunnen bemoeilijken. Dit kan reden zijn om een functie niet te aanvaarden.
10. We respecteren het mandaat van de kiezer. Kiezers geven voor een vastgestelde termijn het vertrouwen aan een volksvertegenwoordiger. Het ambt van politicus is geen springplank naar een andere baan maar een doel op zich.

11. We hebben de plicht elkaar aan te spreken op elkaars gedrag. De leiding van de PvdA heeft een bijzondere verantwoordelijkheid in het bewaken van integer gedrag. PvdA-ers die zich niet aan de Erecode houden, worden hier door het Partijbestuur op aangesproken.

Tot slot,

12. Bij kandidaatstelling voor politieke functies wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de toetsing van de voorgenoemde punten uit de Erecode.

.....
(Handtekening)